

جمهوری اسلامی ایران

وزارت صنعت، معدن و تجارت

دستورالعمل اجرایی

«نحوه ثبت بین المللی و درج شناسه اسامی مبدأ محصولات و کالاهای صادراتی در

سازمان جهانی مالکیت فکری (WIPO)»

شماره: ۸۰۲۰

عنوان: دستورالعمل اجرایی «نحوه ثبت بین المللی و درج شناسه اسامی مبدأ محصولات و کالاهای صادراتی در سازمان جهانی مالکیت فکری (WIPO)»	شماره دستورالعمل : ۸۰۲۰
واحد مسئول: معاونت آموزش، پژوهش و فناوری- دفتر حمایت از مالکیت صنعتی	تاریخ تصویب اولیه: ۱۳۹۹/۱۲/۲۶
شماره تماس: ۸۵۱۹۳۵۸۱	واحد همکار: گمرک جمهوری اسلامی ایران - سازمان توسعه تجارت ایران- مرکز شماره گذاری کالا و خدمات - سازمانهای صمت استان - تشکلهای مربوطه
حوزه کاربرد: سازمان صنعت، معدن و تجارت کلیه استانها	تاریخ اصلاح و بازنگری:
مدت اعتبار دستورالعمل: سه سال	تصویب کننده: مقام عالی وزارت
پیوست:	
دستورالعمل	
۱- مقدمه:	
به استناد آئین نامه نحوه ثبت بین المللی و درج شناسه (کد) اسامی مبدأ محصولات و کالاهای صادراتی در سازمان جهانی مالکیت فکری (WIPO) هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۸/۱۹، این دستورالعمل اجرائی به منظور بهره‌برداری بهینه از ثبت بین‌المللی محصولات و تعیین سازوکار و فرآیند اجرایی انجام کار به کلیه دستگاه‌های دولتی و تشکلهای مربوطه ابلاغ می‌گردد.	
۲- هدف:	
• حفظ اصالت و نام ایران در محصولات صادراتی • حفظ حقوق مالکیت فکری و جایگاه اقتصادی و تجاری محصولات ایرانی در بازارهای منطقه‌ای و بین‌المللی • برندسازی و اطمینان بخشی به مصرف کنندگان محصولات ایرانی در بازارهای بین‌المللی • افزایش ارزش افزوده برای تولیدکنندگان • پرهیز از فله فروشی و ایجاد انگیزه و تشویق برای بسته بندی محصولات صادراتی • جلوگیری از سوء استفاده رقبا از شهرت و جایگاه تجاری محصولات ایرانی	
۳- دامنه شمول:	
کلیه سازمان ها، اتحادیه‌ها و ذی‌نفعان (اعم از تولیدکنندگان و تجار) مرتبط با محصولاتی که در سازمان جهانی مالکیت فکری (WIPO) به ثبت بین‌المللی اسامی مبدأ رسیده‌اند.	
۴- تعاریف و اصطلاحات:	
• آئین نامه: آئین نامه نحوه ثبت بین‌المللی و درج شناسه (کد) اسامی مبدأ محصولات و کالاهای صادراتی در سازمان جهانی مالکیت فکری (WIPO) که به پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت در جلسه ۱۳۹۸/۰۸/۱۹ هیأت وزیران به تصویب رسید.	

• سازمان: سازمان صنعت، معدن و تجارت استان ها

• متقاضی دریافت شناسه یکتا (کد و بارکد): تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات ثبت شده در سازمان جهانی مالکیت فکری (WIPO)

• تشکلهای مربوطه: تشکلهای متقاضی ثبت نشان جغرافیایی (اسامی مبدأ)

• شناسه یکتای جهانی (کد GTIN در نمادهای منتخب مانند GS1-128 ، GS1 QR Code ، GS1 Data Matrix و...): مجموعه‌ای از اعداد که مشخصات منحصر به فرد کالا یا محصول، مبدأ تولید، تولیدکننده در آن ثبت شده و قابلیت شناسایی و رهگیری در سراسر جهان را دارد.

۵- شرح وظایف و مسئولیت ها:

۵-۱- وزارت صنعت، معدن و تجارت ضمن نظارت بر فرآیند انجام کار مطابق با دستورالعمل و آئین نامه مصوب هیأت وزیران، با همکاری سایر دستگاههای ذیربط؛ مسئولیت ثبت بین‌المللی محصولات که از سوی سازمانها، اتحادیه‌ها و تشکلهای درخواست شده را داشته و اعلام لیست محصولات ثبت شده به دستگاهها و تشکلهای مربوطه (شامل سازمان توسعه تجارت ایران، گمرک جمهوری اسلامی ایران، سازمانها، اتحادیه و شرکت‌های مرتبط با هر محصول و...) را بر عهده دارد.

۵-۲- سازمان؛ ارائه تأییدیه با هماهنگی و استعلام از تشکلهای مربوطه را بر عهده دارد

۵-۳- مرکز ملی شماره‌گذاری کالا و خدمات ایران؛ صدور شناسه یکتای جهانی (کد GTIN) به صورت الکترونیکی در سراسر کشور را بر عهده دارد.

۵-۴- سازمان توسعه تجارت ایران؛ محصولات و کالاهای ایرانی که شناسه یکتای جهانی بر روی آنها درج شده‌اند را در زمینه مشوق‌های صادراتی، شرکت در نمایشگاه‌های بین‌المللی و... در اولویت قرار می‌دهد.

۵-۵- گمرک جمهوری اسلامی ایران؛ طبق ماده ۵ آئین نامه مصوب هیأت وزیران، سازوکارهای تشویقی نظیر انتخاب مسیر ارزیابی کالا (برای اشخاصی که شناسه یکتای جهانی را بر روی محصولات خود درج کرده‌اند) را اعمال خواهد نمود.

۵-۶- سازمان جهانی مالکیت فکری (WIPO)، محل ثبت بین‌المللی کالاها و محصولات است.

۶- سازو کار اجرایی و فرآیند انجام کار:

۶-۱- متقاضیان درج شناسه یکتای جهانی (کد GTIN) بر روی محصولات صادراتی خود در ابتدا به سازمان مراجعه نموده و درخواست شناسه مربوطه را ارائه می‌دهند. متقاضیان ملزم هستند مستندات لازم شامل اطلاعات کارت بازرگانی، مشخصات محصول صادراتی، اطلاعات درج شده بر روی بسته‌بندی محصولات، مجوزهای اخذ شده از مراکز ذیربط جهت صادرات حسب مورد (وزارت صمت، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سازمان ملی استاندارد و...) را به سازمان ارائه دهند.

۶-۲- سازمان موظف است درخواست متقاضی حقیقی یا حقوقی شناسه یکتای جهانی را دریافت نموده و نسبت به تکمیل پرونده درخواست درج شناسه یکتای جهانی اقدامات لازم را صورت دهد.

۶-۳- سازمان درخواست دریافت شده را به همراه پرونده حاوی مستندات برای بررسی به تشکل مربوطه (که در اظهارنامه ثبت بین‌المللی نام آن قید شده) با لحاظ مفاد قانون حمایت از نشانه‌های جغرافیایی خاصه ماده ۷^۱ ارسال می‌نماید.

^۱ ماده ۷ - اظهارنامه ثبت نشانه جغرافیایی، توسط اشخاص زیر به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تسلیم می‌شود:

الف - هر شخص حقیقی یا حقوقی و همچنین گروه‌هایی از این اشخاص که در مکان جغرافیایی مندرج در اظهارنامه به تولید کالای مذکور در آن مشغولند.

ب - هر مرجع صلاحیتدار در امر تولید، توزیع و سیاستگذاری کالای مورد ثبت.

۴-۶- تشکیل مربوطه پس از بررسی و تطبیق با ویژگی‌های محصول شامل کیفیت، مرغوبیت، شهرت یا سایر خصوصیات قابل انتساب به مبدا جغرافیایی نسبت به صدور تأییدیه مقدماتی و یا اعلام رد درخواست به سازمان، اقدام لازم را صورت می‌دهد.

۵-۶- در صورت تأیید مقدماتی در نهایت سازمان نسبت به صدور تأییدیه نهایی اقدام می‌نماید.

تبصره ۱: شاخص‌های مربوط به بررسی ویژگی‌های هر محصول براساس مشخصات مندرج در اظهارنامه ثبت شده و گزارش کارشناسی پیوست آن محصول در سازمان جهانی مالکیت فکری تعیین می‌گردند.

تبصره ۲: در صورت وجود اختلاف یا اعتراض نسبت به عدم صدور تأییدیه و در صورتی که سازمان با حکمیت نتوانست اختلاف موجود را حل کند، متقاضی می‌تواند از طریق مراجع قضایی اقدام نماید.

تبصره ۳: مواردی مانند احراز حقوق مالکیت، سوء استفاده، جعل، تزویر، مناقشه و سایر جنبه‌های حقوقی در قانون حمایت از نشانه‌های جغرافیایی (مطابق ماده ۱۳ قانون حمایت از نشانه‌های جغرافیایی مصوب ۱۳۸۳/۱۱/۷ مجلس شورای اسلامی، بررسی شکایات مربوطه در صلاحیت دادگاه عمومی قرار گرفته است) پیش‌بینی شده است.

۶-۶- متقاضی درخواست کننده شناسه یکتای جهانی در صورت دریافت تأییدیه سازمان، نسبت به بارگذاری آن در سامانه مرکز ملی شماره گذاری کالا و خدمات ایران به آدرس <http://www.irancode.ir> اقدام نموده و به صورت الکترونیکی شناسه (بارکد) مربوطه را دریافت می‌نماید.

۷-۶- دریافت کننده شناسه یکتای جهانی به استناد ماده ۴ آئین نامه موظف است آن را به نحوی که به طور مشخص قابل رؤیت و اسکن باشد بر روی بسته‌های خرده فروشی، جعبه کاغذی (کارتن) و جعبه چوبی (پالت) حسب مورد درج نماید.

۸-۶- سازمان‌ها مکلفند با همکاری، هماهنگی و تأیید تشکلهای مربوطه نسبت به پایش کیفیت محصولات صادراتی که تأییدیه آن صادر شده، براساس موارد مندرج در تبصره ۱ این دستورالعمل در دوره‌های زمانی مشخص اقدامات لازم را صورت دهند.

۹-۶- در صورتی که نتایج پایش در مورد دارندگان شناسه یکتا نشان دهنده عدم رعایت ویژگی‌های کالا براساس شناسه ثبت شده باشد با توافق سازمان‌ها و تشکلهای مربوطه از طریق برگزاری جلسات مشترک یا ارائه گزارش کارشناسی و یا با درخواست دریافت کننده شناسه یکتا، شناسه مربوطه ابطال می‌گردد. مرجع ابطال کننده شناسه یکتا سازمان می‌باشد. تبصره ۴: پایش‌های صورت گرفته توسط سازمان در خصوص دریافت کنندگان شناسه یکتای جهانی و محصولات مربوطه در فایلهای سابقه آنها ثبت و درج خواهد شد.

۱۰-۶- اسامی واحدهای تولیدی و تجاری به همراه محصولات که شناسه یکتای جهانی را اخذ کرده‌اند از سوی مرکز ملی شماره گذاری کالا و خدمات ایران به سازمان‌های ارائه دهنده تسهیلات اعلام می‌گردد.

۱۱-۶- دفتر حمایت از مالکیت صنعتی وزارت متبوع در حد وظایف و اختیارات قانونی خود هماهنگی‌های لازم با دستگاه‌های ذی ربط (وزارت امور خارجه، وزارت دادگستری، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، گمرک جمهوری اسلامی ایران، سازمان توسعه تجارت ایران و...) را به منظور ارائه تسهیلات و حمایت‌های حقوقی از دریافت کننده شناسه یکتای جهانی در بازارهای خارجی فراهم آورد.

۱۲-۶- نمونه بارکدهای قابل استفاده با شرایط این دستورالعمل مطابق با الگوهای درج شده در فرمت زیر می باشند:

International
Registration
by WIPO

6 260164 700640

این دستورالعمل در ۶ بند اصلی و ۴ تبصره تدوین و به تصویب رسیده و از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا می باشد.

تصویب کننده

علیرضا رزم حسینی

وزیر صنعت، معدن و تجارت

تنظیم کننده

مرتضی احسانی

رئیس مرکز نوسازی و تحول اداری

پیشنهاد دهنده

برات قبادیان

معاون آموزش، پژوهش و فناوری

مرتضی احسانی

مرتضی احسانی
مرتضی احسانی
مرتضی احسانی
۱۴۰۰